

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME MONUMENT DE LA TOTALITE DE L'ANCIENNE LUSTRIERIE KAUFMANN SISE RUE LOCQUENGHIEN 55-57 A BRUXELLES.

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS MONUMENT VAN DE TOTALITEIT VAN DE VOORMALIGE LUCHTERFABRIEK KAUFMANN GELEGEN LOCQUENGHIENSTRAAT 55-57 TE BRUSSEL.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 7 et 8;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid de artikels 7 en 8;

Vu la proposition de la Commission Royale des Monuments et des Sites de la Région de Bruxelles-Capitale du 23 juin 1994;

Gelet op het voorstel van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 23 juni 1994;

Sur proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et les Sites dans ses attributions;

Op voorstel van de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Monumenten en Landschappen;

Après en avoir délibéré,

Na beraadslaging,

A R R E T E :

B E S L U I T :

Article unique. - Conformément aux dispositions des articles 7 et 8 de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, nous autorisons l'ouverture de la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde comme monument, en raison de sa valeur historique, esthétique et artistique, précisée dans la notice annexée au présent arrêté, de la totalité de l'ancienne lustrerie Kaufmann sise rue Locquenghien 55-57 à Bruxelles, connue au cadastre de Bruxelles, 12ème division, section N, 1ère feuille, parcelle n° 110 B12.

Bruxelles, le 13-4-95.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,



Charles PICQUE

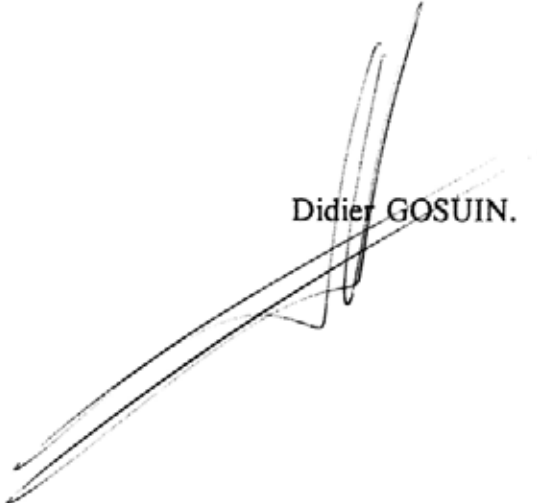
Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature, de la Politique de l'Eau et des Monuments et Sites.

Enig artikel. - Overeenkomstig de bepalingen van de artikels 7 en 8 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed wordt de toelating verleend tot opening van de procedure tot inschrijving op de bewaarlijst als monument, omwille van haar historische, esthetische en artistieke waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan het besluit, van de totaliteit van de voormalige lusterfabriek Kaufmann gelegen Locquenghienstraat 55-57 te Brussel, bekend ten kadaster te Brussel, 12de afdeling, sectie N, 1ste blad, perceel nr 110 B12.

Brussel, 13-4-95.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud, Waterbeleid en Monumenten en Landschappen.



Didier GOSUIN.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME MONUMENT DE LA TOTALITE DE L'ANCIENNE LUSTRERIE KAUFMANN SISE RUE LOCQUENGHIEN 55-57 A BRUXELLES.

DESCRIPTION SOMMAIRE ET JUSTIFICATION DE L'INTERET SELON L'ARTICLE 2 1° DE L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993

Vu pour être annexé à l'arrêté du
13-4-95.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature, de la Politique de l'Eau et des Monuments et Sites.

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS MONUMENT VAN DE TOTALITEIT VAN DE VOORMALIGE LUCHTERFABRIEK KAUFMANN GELEGEN LOCQUENGHIENSTRAAT 55-57 TE BRUSSEL.

BEKNOPTE BESCHRIJVING EN MOTIVERING VAN HET BELANG VOLGENS HET ARTIKEL 2 1° VAN DE ORDONNANTIE VAN 4 MAART 1993.

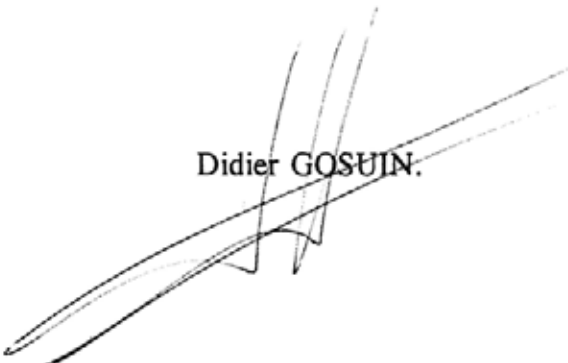
Gezien om bij het besluit van 13-4-95 gevoegd te worden.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,



Charles PICQUE

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud, Waterbeleid en Monumenten en Landschappen.



Didier GOSUIN.

PROPOSITION D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE

Monument: Totalité

Commune : Bruxelles

Dénomination : Ancienne lustrerie Kaufmann.

Adresse : Rue Locquenghien, 55-57

Référence cadastrale : Bruxelles, 12^e division, section N, 1^{ère} feuille, parcelle 110^{B12}.

Description sommaire :

La propriété comprend un hôtel de maître édifié à front de la rue Locquenghien, et des ateliers édifiés sur cour, à l'arrière, accessibles par une porte cochère.

L'immeuble édifié à front de rue présente une façade monumentale. Réalisée en pierre bleue et en pierre blanche, elle compte quatre travées de baies sur trois niveaux. La toiture mansardée est couverte d'ardoises.

Le rez-de-chaussée est scandé de piliers à bossages soutenant une poutrelle métallique en I qui reprend toute la charge des étages. Elle permet de dégager une large vitrine au centre qui éclairait l'ancienne salle d'exposition et, de part et d'autre, la porte d'accès privé au logement et la porte cochère menant aux ateliers.

A l'étage, les fenêtres sont rectangulaires à encadrement harpé. Le bel étage est souligné par des consoles étirées et une balustrade courant sur toute la largeur. La façade se termine par une corniche à mutules au-dessus de la frise panneautée et du cordon d'architrave. La toiture présente trois lucarnes sous fronton triangulaire.

A l'intérieur, au rez-de-chaussée, l'ancienne salle d'exposition est vitrée sur trois côtés et divisée en deux nefs par une rangée de colonnes en fonte. Le sol est recouvert de mosaïques. Les niveaux supérieurs sont distribués par une cage d'escalier monumentale, sous lanterneau et verrière, ornée de lambris sculptés et donnant accès aux pièces de réception puis aux chambres. Tous les décors d'origines ont été conservés.

Les ateliers situés à l'arrière sont aménagés autour d'une cour couverte par une verrière sur charpente métallique. L'atelier principal, situé en fond de parcelle, comporte un niveau de galerie sur colonnes en fonte. Il est éclairé par la toiture en sheds.

Intérêt historique, esthétique et artistique présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1^o de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

Cet immeuble monumental de style éclectique et d'inspiration néo-Renaissance française fut édifié en 1906 par les architectes P. Bonduelle et Ch. Gilson. Le programme d'origine comprenait à la fois une luxueuse habitation, une vaste salle d'exposition et des ateliers de fabrication de luminaires relégués à l'arrière. On reconnaît le talent de Paul Bonduelle - qui est notamment l'auteur de l'hôtel communal de Laeken (1907), de l'immeuble du journal Le Soir rue Royale (1924) et des

extensions du Lycée Dachsbeck rue Sainte-Anne (1932), dans la subtile articulation architecturale opérée entre un rez-de-chaussée qui affirme clairement sa vocation industrielle, notamment dans la poutrelle métallique qui reprend toute la façade ou la grande vitrine centrale, et la très riche modénature de la façade des étages. C'est la même subtilité qui a présidé à la transition opérée depuis la rue vers les ateliers, par l'intermédiaire de la salle d'exposition et de la cour.

Cet édifice est une oeuvre importante et méconnue de la carrière de l'architecte Bonduelle. Il constitue également un élément signifiant du paysage urbain dans un quartier ancien de Bruxelles qui souffre de plus en plus de délabrement et d'abandon. Enfin, en étant aujourd'hui encore occupé dans d'excellentes conditions, il plaide pour une mixité intelligente dans la ville.

VOORSTEL TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST

Monument: totaliteit

Gemeente: Brussel

Benaming: Voormalige luchterfabriek Kaufmann.

Adres: Locquenghienstraat 55-57

Kadastrale Referentie: Brussel, 12de afdeling, sectie N,
1ste blad, perceel 110^{B12}

Beknopte beschrijving:

Het eigendom omvat een herenhuis dat gebouwd werd aan de kant van de Locquenghienstraat, evenals werkplaatsen die achteraan op de binnenplaats gebouwd werden en bereikbaar zijn via een koetsdeur.

Het gebouw dat aan de straatzijde werd opgetrokken heeft een monumentale gevel. Deze werd uitgevoerd in blauwe hardsteen en witte steen en telt vier traveeën op drie bouwlagen. Het mansardedak is bedekt met leien.

De benedenverdieping is geritmeerd door pijlers met bossages die een stalen balk ondersteunen die het gewicht van de verdiepingen opvangt. Hierdoor kon in het midden een grote opening gemaakt worden die de oude tentoonstellingszaal verlichtte, evenals de privé-toegangsdeur tot de woning en de koetsdeur die naar de werkplaatsen leidt.

Op de verdieping zijn de vensters rechthoekig en omlijst met hoekblokken. De bel étage wordt benadrukt door uitgerokken consoles en een balustrade over de hele breedte. De gevel wordt bekroond door een kroonlijst met klossen boven casementenfries en architraafcordon. Het dak heeft drie dakkapellen met driehoekig fronton.

Binnen op de benedenverdieping is de oude toonzaal aan drie kanten beglaasd en onderverdeeld in twee hoofdbeuken door een reeks gietijzeren zuilen. De vloer heeft een mozaïekbevloering. De verdiepingen zijn verdeeld door een reusachtig trappenhuis, onder een lichtkoepeltje en glazen dak, dat versierd is met gebeeldhouwde lambrیزering en toegang verschaft tot de ontvangstruimten en tot de kamers. Alle oorspronkelijke decors zijn bewaard gebleven.

De werkplaatsen die zich achteraan bevinden zijn gegroepeerd rond een binnenplaats die overdekt is met een beglaasde ijzeren kap. De hoofdwerkplaats bevindt zich achteraan het perceel en omvat een galerij op gietijzeren zuilen. Ze wordt verlicht door het zaagdak.

Belang van het goed volgens de criteria bepaald in artikel 2, 1° van het besluit van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed:

Dit monumentale gebouw in eclectische stijl en geïnspireerd op de Franse neo-rennaissance werd in 1906 opgetrokken door de architecten P. Bonduelle en Ch. Gilson. Het oorspronkelijke plan bevatte tegelijk een luxueuze woning, een grote tentoonstellingsruimte en achteraan werkplaatsen voor de fabricage van luchters. Men herkent het talent van Paul Bonduelle - die ook het gemeentehuis van Laken (1907), het gebouw van de krant Le Soir in de Koningsstraat (1924) en de uitbreidingen aan het Dachsbeck-Lyceum in de St-Annastraat (1932) tekende - in de subtiële bouwkundige samenhang die gecreëerd werd tussen een benedenverdieping die duidelijk zijn industriële roeping illustreert, en meer bepaald in de stalen balk die de hele gevel of het grote middenvenster draagt, en het zeer rijke lijstwerkpatroon van de gevel van de verdiepingen. Het is precies deze subtiliteit die ook terug te vinden is in de overgang van de straat naar de werkplaatsen, via de tentoonstellingszaal en het binnenplein.

Dit belangrijke en miskende gebouw is een belangrijk werk in het oeuvre van architect Bonduelle. Het is tevens een betekenisvol element in het stedelijk landschap in een oude Brusselse wijk die meer en meer te lijden heeft van verval en verwaarlozing. Aangezien het gebouw vandaag nog in uitstekende staat verkeert, pleit het dan ook voor een doordacht gemengd karakter in de stad.